ชื่อเรื่องวิทยานิพนซ์ กระบวนการปรับตัวของสามเณรชาวเขาที่ศึกษาในวัดศรีโสดา

ผู้เขียน นายวินัย ไตรเพิ่ม

ปริญญา สึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การศึกษานอกระบบ)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ คร. พศิน แตงจวง

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง กระบวนการปรับตัวของสามเณรชาวเขาที่ศึกษาในวัดศรีโสดา
มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการปรับตัวของสามเณรที่ศึกษาในวัดศรีโสดาทางด้านสังคมและ
วัฒนธรรม และปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวทางสังคมของสามเณรชาวเขา การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการ
วิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม
ผู้ให้ข้อมูลหลักประกอบด้วยสามเณรชาวเขาที่เข้ามาอาศัยอยู่ภายในวัดศรีโสดา จำนวน 10 รูป
โดยครูอาจารย์ เพื่อน ๆ สามเณรชาวเขา เป็นผู้ให้ข้อมูลรอง

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลแยกแยะเป็นหมวดหมู่ตามเนื้อหาวิเคราะห์ เชื่อมโยงข้อมูลตามกรอบแนวคิดที่กำหนดและนำเสนอผลการวิจัยโดยการบรรยาย ผลของการวิจัย สรุปได้ดังนี้

กระบวนการปรับตัวของสามเณรชาวเขาที่ศึกษาในวัดศรีโสดามี 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นการรับรู้ ขั้นปฏิบัติตาม และขั้นการยอมรับ โดยในขั้นตอนของการรับรู้สามเณรจะรับรู้เรื่อง กฎระเบียบ แบบแผน บทบาทหน้าที่ ข้อปฏิบัติ ความรับผิดชอบ ซึ่งนำไปสู่ขั้นปฏิบัติตามที่ สามเณรต้องกระทำหรือปฏิบัติตัว ใช้ชีวิตประจำวัน จนกระทั้งเกิดการยอมรับปรับเปลี่ยน พฤติกรรมอย่างถาวร อย่างไรก็ตาม พบว่ามีสามเณรบางรูปที่หวังจากการรับรู้และลองปฏิบัติตาม แล้วไม่สามารถยอมรับปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอย่างถาวรต้องออกจากวัดไป

ปัจจัยที่ทำให้สามเณรปรับตัวได้มี 3 ปัจจัยได้แก่ เพื่อน รุ่นพี่ ครูอาจารย์ ที่คอยชี้แนะ เอื้ออาทรและเป็นกำลังใจให้อย่างใกล้ชิด สิ่งแวดล้อม เช่น ที่อยู่อาศัย เครื่องอำนวยความสะดวก และสื่อประเภทต่าง ๆ ซึ่งเป็นตัวเร้าและแรงดึงดูดให้สามเณรปรับตัวได้ และตัวสามเณรเองซึ่งมี เป้าหมายเพื่อให้ได้รับการศึกษาสูงขึ้น มีชีวิตที่ดีขึ้นกว่าเดิม

avansursnerset avansursnersity Copyright by Chiang Mai University All rights reserved

Thesis Title Adaptation Process of Hilltribe Novices Studying at Wat Sri Soda

Author Mr. Winai Traipurm

Degree Master of Education (Nonformal Education)

Thesis Advisor Assoc. Prof. Dr. Pasina Tangchuang

ABSTRACT

The objectives of this qualitative research, namely, Adaptation Process of Hilltribe Novices Studying at Wat Sri Soda, were to study the social and cultural adaptation process of the Hill tribe novices studying at Wat Sri Soda, and the factors affecting such adaptation. Data were collected by the use of in-depth interviews, including participant and non-participant observations within Wat Sri Soda of the temple areas. The key informants consisted of ten novices living within Wat Sri Soda, including their teachers and friends. The collected data were examined, then, identified according to the issues, grouped for further analyses and descriptively presented.

The research results were as follows.

There were three sequential steps in the adaptation process of the novices studying a Wat Sri Soda. Those were perception, implementation and acceptance. At the perception step, the novices would perceive rules, regulations, practical pattern, roles, practical guidelines, and responsibility leading to the next step. At the implementation step, they had to perform themselves daily until they accepted their adapted behaviors permanently. However, the researcher found that some novices had to leave the temple, when they expected to practice in line with their perception, but could not perform and accept to adjust their behaviors.

There were three factors affecting the adaptation of the novices. Those were their friends, environment and media. Their friends consisted of their upper-schooling classmates and teachers, who have given them concern closely. Their environment was their accommodation and facilities for living and studying. Various kinds of media became the stimulus and pulling factors for them to adapt themselves successfully. While they, in return, had an aim to complete the highest level of education with better quality of life.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright © by Chiang Mai University All rights reserved